

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Admirandvm vindictae divinae theatrvm

Tympe, Matthäus

Monasterii Westphaliae, 1611

T.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51314)

quam occultam monachi superbiam. Perpendens vero Iacobus quã tetro scelere se inquinasset, in tantam desperationem animi venit, vt cogitaret deserta vita religiosa redire ad mundum: sed clementissimus Deus memor laborum quos pro Christi nomine tot annis sustinuit, diuinæ lucis radijs eius animum perper alium quendam Dei seruũ ita perstrinxit, vt spe veniæ impetrandæ erectus sese in perpetuum quoddã sepulchrum subterraneum integro decennio vsq; ad mortem abdiderit, noctu diuq; cum asperrima pœnitentiã lapsum suum incredibili dolore animi assiduis lacrymis & tanta cõfusione sui deplorans, vt neq; oculos in cælum attollere auderet, nec cum villo mortalium miscere sermonem, plenã suã diffidentiã assecutus. Disce hinc 1. ne vnquam in præterita sanctitate confidas et si miraculis sit cõfirmata. 2. quam pernitiõsa sit superbia. 3. si lapsus fueris ne animum despõdeas. 4. occasionem labendi fugere. Qui enim amat periculum peribit in illo.

TEMPLORVM ALIARVM QVE
rerum sacrarum violatio
punitur.

vi. de Sacri-
legis. & de
idololatria

CVM Azotij gens Arabica arcam fœderis
reliquis sacris plenam in templum portarent & apud ipsum Dagonem qui execrandum illorum idolũ erat collocarent, fecit Deus vt mox illa nocte statua Dagonis, nemine eam

1.
1. Reg. 5.

Desperatio
facit apos-
statam.

Quantitas
tem offen-
sionis qua-
litas vltio-
nis ostens-
dit. Oros.

Ambr. pec-
cantis plus
subijcien-
di tormen-
tis quibus
peccatum
pœnæ ad
hoc relata
sunt ne
peccarent.

eam subruente, de turbaretur, & in frustra, ne-
mine eam tangente comminueretur. Adeo
quippe potens est Deus vt ad iustitiæ suæ exe-
cutionem humana neuiquam indigeat indu-
stria, Porro Deus idolo à se deturbato cōfra-
ctoq; non contentus, cultores etiam illius pu-
niuit. Nam quinq; antiquissimarum & nobil-
lissimarum ciuitatum viri simul ac muliere
afflicti fuerunt in secretioribus ani, condyloma-
matis, vt neque sedentes cibum capere, neque
equitantes iter facere possent. vtq; peccati
trocitatem ex pœnæ quam illius ergo perlo-
uebant asperitate cognoscerent vniuersi, o-
uinæ iustitiæ decreto mandatoq; factum est
vt omnes domus, omnes plateæ, omnes ho-
ti, omnes segetes, omnia septa (penetrabilia)
omnes denique campi muribus completerentur
(infestarentur). Peccarunt idola adorando,
Deumque verum deserendo, ideo dupliciter
malo vlcisci Deus voluit, vt & condyloma
hominum corpora excruciantur, & à mu-
bus opes consumerentur.

Azotij arcem in loco ipsorum opinio
sanctissimo & honoratissimo posuerunt, mo-
ti vero Christiani Dei timore relicto Ecclesie
opes rapiunt & ad vsus profanos accommo-
dant. Quantum superstitio Azotiorum à re-
gione differt Christianorum, tantum peccati
illorum atrocitas ab horum peccati atrocitate
distat. illi peccarunt non credentes aut
vere Dei typum esse; nos autem verum Dei

esse & credentes & confitentes nullo pudore tot ipsum peccatis offendimus. Quanto ergo grauior erit pœna nostra?

Cum Oza manu tangeret nonnihil nutantem rotam vehiculi cui imposita erat arca fœderis, vt traduceretur Hierosolymam, humerumq; rotæ ne vehiculum euertetur admoueret subito in conspectu omnium exanimis concidit. Si idcirco quod manum vehiculo ne euertetur admouit morte illa affectus fuit, nulli qui sacrarum ædium ruinam adiuuat vitæ prorogatio à Deo speranda est. Cum tanta vsus diligentia vitam Oza perdidit, quid nos speramus qui tanta negligentia ecclesias finimus collabi? Si pœnam Oza tantam meruit quod sine reuerentia arcam tenuit labātem, quæ nos pœna manet qui per malitiam potius quam per ignorātiā ruinam ecclesiarum adiuuamus?

Quidam ex petulantioribus iuuenibus, inquit Athanasius, interiora (templi Alexandrini sub Constantio imp. Ariano) penetrans audacter se in throno sessum recepit, & inter sedendum fornicarios ronchos de naribus infonuit, mox deinde cōsurgens magna vi thronum conuellens ad se distrahit, minime aduertens in sese vltionem diuinam attrahere, vt enim olim Azoti incolæ ausi arcam attingere (quam illis vel oculis vsurpare ne fas fuit) statim secundum hoc factum peribant, sed ita vt prius sedium tormentis excruciantur:

Kk ita

2.

2. Reg 6.
Bern. Tutius apud maiestatem timiditate quam temeritate periclitatur.

Ambr. maior notitia legis plus facit reum.

3.

Anno Chr. 356. ep. ad solit.

S. Thronus ignominia affectus.

1. Reg. 5.

ita quoque miser iste ausus fellam conuelle-
re, fragmento ligni inde in ventrem ipsius re-
filiente, & quasi ab ipsa ultione impacto in-
testina sua perforauit, & eadem vi qua foli-
um disrumperere conabatur, rupta aluo, sua in-
testina effudit, celeriusq; quam ipse thronum
auferret thronus ei vitam sustulit, effusis e-
nim visceribus collapsus est & inde asporta-
tus post vnum diem exspirauit. Alius item
cum frondibus ingressus, & vt ethnicus, et
manu per ludibrium agitans statim obortus
tenebris ita oculis caligauit, vt nihil videre
neque intelligeret vbi terrarum esset, quem
jamjam collapsurum ij qui aderant manibus
ducentes vel potius gestantes è templo exte-
lerunt, adeo vt vix post diem ad mentem re-
dierit, nihil memor eorum quæ vel fecerat
vel passus erat, quibus conspectis ethnici quo-
dem in metu erant, hæcenus Athan.

5.
Cum Balthasar Rex (qui patrem suum ma-
gnum illum Nabuchodonosorem vita defunctum
in trecenta frustra secari totidemque festi-
conibus deuorandum obijci iussit ne ab ipso
resuscitato & in vitam reuocato regno re-
sus priuaretur) in conuiuio quod appa-
rat totum se lætitiæ dedisset, vinoque libe-
ralius hausto non admodum esset sobrius,
vasa (Scyphos argenteos, paterasque aureas)
quæ Nabuchodonosor è templo Hierosolymitano
rapuerat, de thesauris suis prolata in mensa
iussit statui, vt in ijs conui-
po

Auium vi-
scera patris
deuorati es-
sant sepul-
chra.
Dan 5.

potarent, quod cum facerent repente manus
 in pariete, sine corpore brachioque appa-
 rens hæc verba digito exaravit, M A N E,
 T H E C E L, P H A R E S, quorum hæc est
 sententia; vitæ tuæ tabulas, ô Rex Deus in-
 spexit, & completam esse malitiam tuam in-
 uenit, teque & vniuersum regnum tuum pon-
 derari in trutina iussit, multumque vobis
 ad iustum pondus deesse deprehendit. ita-
 que vt & vita tibi propter peccata adimatur,
 & regnum tuum Medis & Persis hostibus tu-
 is tradatur, iubet. Neque vero vanum fuit
 visum, Sed illa ipsa nocte non protogata sen-
 tentiæ executione captaque ab hostibus vr-
 be (Babylone) Rex interfectus, regnum a-
 missum, thesauri direpti, concubinæ decol-
 lata, viri (principes) illustres capti, & Chal-
 dæi vniuersi seruitute oppressi fuerunt.
 Si Balthasar tam asperè fuit punitus, quòd
 concubinas suas & amicos è vasis sacris bibe-
 re voluit, qua pœna digni sunt, qui Eccle-
 siæ spolia ad res profanas accommodant? vt
 vt malus fuit Balsasar, thesauros tamen illos
 è templo Synagogæ neque permutauit, neq;
 alijs dono dedit, neq; vendidit, neq; oppigne-
 ravit. Quàm vero multi absque vlllo pudore
 Ecclesiæ bona consumunt, permutant, alie-
 nant? Quàm multi non calicem sacrum cõcu-
 binæ vt ex eo bibat propinant, sed, quod mul-
 to videtur grauius peccatum, per Simoniam

*Cuncta
 Deo consecra-
 ta reueren-
 ter tra-
 stemus,*

*Non erit
 impunitus
 si quis mu-
 nus Deo
 voluntaria*

Kk 2 in

deuotione
oblatum
illicito cre-
diderit o-
pere teme-
randum.
Fulg.

in Ecclesiam ingrediuntur? fuit tyrannus ille
stultitia potius quàm auaritia victus, isti vero
& stultitia, & auaritia, & Simonia vincuntur
(excacatur) Nabuchodonosor vasa sacra Hie-
rosolymis asportauit, & Balsasar pœnas luit,
quia filius tenetur restituere quidquid ipsi
pater malè partum reliquit. Non minus enim
pœnam meretur qui furto fruitur, quàm qui
furtum ipsum commisit. Diuina censura non
solum duces facinoris, sed etiam participes
pœnis destinantur, ait Cypr. & Scierenter rece-
ptans rem furtiuam tenetur furti ait I. C.

6.

Joseph. an.
tiq. lib. 14.
c. 5.

Cum Pompeius Magnus templum Hie-
rosolymitanum in equile conuertisset tora vr-
be excisa, hoc factum adeo Deus abominatus
est, vt cum fuisset eatenus victor, & de Regi-
bus viginti duob. triumphasset, deinceps in-
felicissimus & omnibus prælijs victus fuerit,
vel vt Oros. ait, cum antea semper euentu pro-
spero bella gessisset, posteaquam in Hieroso-
lymitani templi adytum nefaria curiositate
irrupisset, aleam belli aduersam expertus
est.

7.

de glor.
mart. lib. 1.
ca. 24
Anno
Chr. 417.

Gregorius Turonensis enarrato miracu-
lo de fonte baptismali in Lusitania hæc sub-
iungit: Cuidam vero ex hæreticis Deum non
metuenti neq; venerationem præstanti huius
loco sancto, neq; credenti corde miraculum
quod in eo Dominus ad corroborandam suo-
rum fidem præstare dignatus est, quid euen-
rit non silebo; venit cum turba equorum, so-
luti;

lutisq; impedimentis, iussit in basilica poni, equitibusq; in ea præsepia præparari, irridens miser quæ de hoc loco narrabantur ab incolis. igitur media nocte prætereunte, à febre corripitur, ac pene exanimis, & tardius quam debuerat pœnitens, exclamat, equites ab æde expelli, erat enim ei, sub Rege licet, magna tamen in illa regione potestas. Expulsisq; è basilica sancta equitibus, ad se reuersus cœpit dentibus propriū lacerare corpusculum, nec prorsus retineri à suis ob nimiam poterat debacchationem. Tandemque oppressus inter suorum manus spiritum exhalauit, &c.

Idem Greg ait: De quadam Ecclesia vrceum miræ magnitudinis ac pulchritudinis hostes (Franchi) abstulerunt cum reliquis Ecclesiastici ministerij ornamentis. Episcopus autem Ecclesię illius (S. Remigius) missos ad Regem (gentilem Clodoueum) dirigit, vt si aliud de sacris vasis accipere non mereretur, saltem vel vrceum Ecclesię suę (Rhemensis) recipiat. Hęc audiens Rex, ait nuncio; Sequere nos vsque Sueslionas quia ibi cuncta quæ acquisita sunt diuidenda erunt. Cumq; mihi vas illud fors dederit, quæ Papa poscit adimpleam. Dehinc adueniens Sueslionas cuncto onere prædæ in medium posito, ait Rex: Rogo vos, ô fortissimi præliatores, vt saltem mihi vas illud (hoc de vrceo supra memorato dicebat) extra partem concedere non abnuatis. Hęc Rege dicente, illi quorum erat mens sanior,

Kk 3 aiunt.

8.
De gest.
Franc. lib.
2. c. 27.

aiunt, omnia gloriose Rex, quæ cernimus, tua sunt, sed & nos ipsi tuo sumus dominio subiugati. Nunc quod tibi beneplacitum videtur, facito, nullus enim potestati tuæ resistere valet.

Cum illi hæc ita dixissent, vnus leuis, imudus, ac cerebrosus, cum voce magna, eleuatam bipennem vrceo impulit, dicens: Nihil hinc accipies, nisi quæ tibi fors vera largitur: ad hæc obstupefactis omnibus, Rex iniuriam suam patientiæ lenitate coercuit, acceptumque vrceum nuncio Ecclesiastico reddidit, feruæ abditum sibi pectore vulnus. Transacto vero anno, iussit omnem cum armorum apparatu aduenire phalangam, ostensuram in campo Martio suorum armorum nitorem. Verum ubi cunctos circuire deliberat, venit ad vrcei percussorem, cui ait: Nullus tam inculta, vrcei detulit arma; nam neq; tibi hasta, neque gladius, neq; securis est utilis. Et apprehensam securim eius in terram deiecit. At ille cum paululum inclinatus fuisset ad colligendam eam, Rex eleuatis manibus, securim suam capiti eius defixit. Sic (inquit) tu apud Sueffonas in vrceo illo fecisti. hæc Greg.

9.

Cum ad Spoletanam urbem Longobardorum Episcopus Arianus venisset, & locum illic, ubi solemnia sua ageret non haberet, cepit ab eius ciuitatis Episcopo Ecclesiam petere quam suo errori dedicaret. Quod dum vrcei Episcopus negaret, idem qui venerat Arianus

rianus, B. Pauli Apostoli ecclesiam illic cominus sitam se die altero violenter intraturum esse professus est. Quod eiusdem Ecclesiae custos audiens festinus cucurrit, Ecclesiam clausit, seris muniuit, facto autem vespere lampades omnes exstinxit, seque in interioribus abscondit. in ipso autem subsequenti lucis crepusculo Arianus Episcopus collecta multitudine aduenit, clausas Ecclesiae ianuas effringere paratus. Sed repente cunctae simul portae diuinitus concussae, abiectis longius seris, aperte sunt, atque cum magno sonitu omnia Ecclesiae claustra patuerunt, effuso desuper lumine, omnes quae exstinctae sunt lampades, accensae sunt. Arianus vero Episcopus, qui vim facturus aduenerat, subita caecitate percussus est, atque alienis manibus ad suum habitaculum reductus. Hæc Gregorius.

vi. exemp.
30. de hæz.

dial. li 3.
c. 29.

10.

Damascenus refert ex S. Anastasio Sinaita, Saracenos templū S. Theodori omnibus for-
dibus & immunditijs ex fœminarum, & puerorum, atque animalium rationis expertium cômixture fœdauisse, & vnum eorum sagittā in S. Theodori imaginem intorsisse, & ita-
tim sanguinem defluxisse. Cum vero viginti, inquit, essent eorum familiæ qui in templo cômorabantur, intra paucos dies acerbo omnes morbo deleti sunt, cum eo in loco nemo ipsorum diebus illis interierit, exceptis ijs qui in templo fuerant comorati, &c.

vi. exemp.
9. Iconom.

L1 4

Ionas

II. **Vas sacrū non impu-
nè retinet
laicus.** Ionas Abbas, Cum beatus Arnulfus (Me-
tensis Episcopus) iam pene omnes thesauros
Ecclesiæ in vsus pauperū erogasset, supererat
adhuc discus argenteus habens libras 72. hunc
quidam Hugo primus procerum dato pretio
comparauit. Sed omnipotens Deus nō passus
est, vt laicus illo frueretur, qui in honorem
beati Stephani protomartyris olim consecra-
tus habebatur. Prædicto siquidem Hugone
præpeti morte prostrato discus ille Clothario
Regi allatus est, qui cum, referentibus qui-
busdam, comperisset hunc à beato Arnulfo
ob alimoniam pauperum venundatum fuisse,
mox tāquam cælitus inspiratus iubet eum ve-
lociter superpositis centum aureis ad Meten-
sem ciuitatem S. Pontifici deferri.

12. **In contem-
ptum nu-
mum sup-
plicium di-
uinitus il-
latum.** Iulianus auunculus Iuliani apostatæ Imp.
ausus impuris manibus sacra vasa contingere,
hoc etiam scelere non contentus sed cōtume-
lia vltius progressus (vasis enim ijs inuenit
& super pauimentum collocatis atq; extensis,
ita super ea desedit) euestigio illegitimæ hu-
ius sessionis pœnas luit. illius enim verendi
corrupta vermiculos generarunt, ita vt mor-
bum diuinitus illatum constaret: ad quem ce-
randum medici aues pingues easque peregrina-
nas interficiebant quibus ad putrefacta mem-
bra admotis vermiculos euocabant, illi ve-
ro loco cum non mouerentur, putridis par-
tibus mordicus inhærebant, atque illum
ita demum multis diebus absumptum perdi-
derunt.

derunt. Chrysoft. contra Gent. Theodor. (lib. 2. c. 11. & 12.) ait, cum visceribus putredine exesis interisse, atq; sterco nō amplius per partes illas corporis per quas naturaliter egeri solet emisisse, sed sceleratum eius os, instrumentum blasphemix partis illius ad sterco eiiciendum natæ locum obtinuisse. Præmittit enim: Iulianus cum esset in templo aduersus sacram mensam minxisse dicitur, atq; Euzoio eum prohibere conanti colaphum infregisse, dixisseque res Christianorum diuina cura & prouidentia prorsus destitutas esse. Subiungit vero: ferunt eius vxorem, mulierem ob fidei constantiam egregiè nobilitatam, hæc ad maritum dixisse: Debes merito, mi vir, Christum saluatorem laude prædicare, quod tibi hac castigatione suam potentiam ostenderit. Nam quem oppugnasses plane te præterijisset, nisi consueta sua lenitate vsus has piagas tibi diuinitus inflixisset. Hæc Theod.

Felix Præfectus ærarij Imp. Iuliani sacrorum vasorum magnificentiam conspicatus (Constantinus enim & Constantius splendide & ample ea conficienda curauerant). Ecce, inquit, quam sumptuosis vasis filio Mariæ ministratur. Derepente vero flagello cælitus impacto oppressus, sanguinem dies noctesq; ex ore fudit. Quippe sanguis ex omnibus vndique corporis (vt ita dicam) vasis quibus contineretur ad eam partem confluxit. Itaque vniuerso eius sanguine in hunc modum exhau-

Kk 5 sta

Vindicta diuinitus in blasphemum immissa.

vi de Sacri legis ca. 43.

Euzoio Antiochiæ Arianzæ sectæ Episcopus erat. Socr. lib. 4. ca. 28.

13.

sto, statim exstinctus est & æternæ morti traditus. Theodor. ibid. Chrysoft. contra Gent. ait: Antequam aulæ regiæ limen trāscenderet (veniens è templo) derepente medius crepuit. Quoniam enim diruptis visceribus, ore vomens sanguinem continuo exspirauit, visus est medius cripuisse. Corrigendus tamen videtur tum ex Ammiano (li. 23.) tum ex Chrysoftomo Theo. dum ait, dies noctesq; sanguinem euomuisse. quem repentino exitu De vindicta esse sublatum constat.

14.
Bredenb.
li. 7. c. 53.

Cum circa annum Domini 1579. oppidum Kerpenense non procul à ciuitate Coloniaensi dissitum diuersis irruptionibus nunc Statuum, vt vocant, nunc Regiorum militum inuaderetur, miles quidam in Ecclesiæ quæ ibidem collegiata est baptisterium impietius plusquam copronymiana cacauit, qui paulo post hunc sacrilegum ausum diuinitus oculorum lumine priuatus est, cumq; vagis gressibus huc illucq; oberraret, in hostes incidens captus est atq; ante ipsas valuas Ecclesiæ quæ impie scædauerat laqueo suspensus. Percrebuit mox ea fama multorum fide dignorum sermone per totam ciuitatem Agrippinensem. Non quidem semper clementissimus deus pro immensa sua misericordia & longanimitate impios hæreticorum & sacrilegorum conatus ex templo vindicat, quandoq; tam in eiusmodi theomachos seuerè animaduertit vt paucorum exemplo alij terrecantur.

in perpetuum diuitijs bonitatis eius abutantur.

Apud ciuitatem Neuesium in ditione Coloniensi situm est monasterium Canonico-regularium, quod anno 1583. quibusdam ex causis dirui ceptum est, fratribus istius loci in ipsum oppidum tutiori loco translatis. Erat autem in ipsa ciuitate mulier quædam nouis dogmatibus infecta, plurimis annis ab ecclesiarum ingressu abstinens. quæ cum aliquoties interrogaretur cur non cum alijs ecclesiam ingrederetur, plerumque respondebat vsitatum illud apud prophanos homines dictum, Ecclesie columnas esse ex calce & lapidibus fabricatas, metuere se ne illæ corruentes in caput ipsius cõcidant. Porro cum monasterium illud Regularium Canonico-regularium certis ex causis circa ferias paschales proxime elapsas dirueretur, mulier ista quæ ecclesiarum vastatione magis quam edificatione & cultu earum delectabatur gratulata sibi dicitur quod diem illum vixerit quo in patria sua conspiceretur demolitionem Ecclesie. itaque festina progressa est ad locum monasterij Regularium visura ipsam destructionem, comitata ancilla & altera puella admodum iuuenula. Cumque templum quod iam dirui ceptum erat, ipsa octaua Paschæ lætabunda ingressa esset, dirutoque tecto, multa nunc in eodem essent luxata, columna quædam ruinam minari ceperat, calce & lapillis quibusdam sensim decidetibus.

Puella

15.

ibid. ca. 54.

Puella mulierem in clamat ut loco discedat, atq; imminenti ruinae se subducatur. Quod cum semel atq; iterum moneretur nec acquiescere: illa in praesentem perniciem suam nunc securior quae antea tot annis ad cuiusvis templi ingressum vel vera vel ficta ut verisimilissimum est, formidine trepidauerat, ecce subito ingens Ecclesiae columna corruit, ipsamque mulierem inopinato quidem, sed diuino calce penitus pessundat & conterit. Sic videmus plerumque accidere, ut per quae quis peccat, per eadem etiam puniatur: contempsit illa Ecclesiam quia calce & caducis lapidibus compacta esset, Deus Ecclesiae suae vindex, permittit illam calce & caducis lapidibus opprimi in interitum eius & exemplum ac terrorem aliorum, ut discant homines prophani reuerentius sentire & loqui de rebus diuinis & ecclesiasticis.

16. Delirius ex Petro Cluniac. lib. 1. Mirac. c. 28. refert poenam multiplicem quam multi post obitum perpetrati sunt qui manus ab exaltatione templorum non abstinerant, in gratia tamen (confessi) decesserant, & culpam sacramento poenitentiae deleuerant.

17. Quia Primarius, quidam Iudex urbis Romanae chlamydem Ottonis III. imper. obtinuit ab ipso, monasterio SS. Bonifacii & Alexij ponendam super altare, sibi vendicauit, quasi proprium thesaurum seruandum in ipsam retrusit, permissu Dei cacodæmonibus

sum ex equo deiectum paralytica infirmitate
atruuit vt fieret exanguis acpene exanimis.
Nec potuit sanitati restitui donec vestem san-
ctis restitueret. audiuerat enim ab ipsis San-
ctis (Bonifacio & Alexio): Putasne te sanum
nostra veste vt nobis exspoliatis? &: E lecto
isto valens non surges priusquam veste mea
pro qua percussus es induar, &c.

Prolize
hec Baron.
Anno
Chr. 1001.
ex codice
Cassinate.

Quia anno Christi 1008. Iudæorum perfidi-
diâ curata est demolitio templi Hierosoly-
mitani per principem Babylonis, communi
omnium Christianorum consensu decretum
est vt omnes Iudæi ab illorum terris vel ciui-
tatibus funditus pellerentur, &c. alij gladijs
trucidarentur, alij fluminibus necarentur &c.
Qui litteras Iudæorum tulit ad principem Ba-
bylonis combustus est.

18.
Glaber lib.
3. c. 7.

Baron. refert ex Leone Ostiensi, quomo-
do anno Christi 1038. Sacrilegus extendens
manus ad altare vt vasa & ornamenta sacra
auferret, subito epilepsi & paralyfi correptus
fit, & distorto ore atq; oculo vsq; ad obitum
perstiterit; item quomodo tyrannus. Pan-
dulphus ab eo qui aufert spiritum Princi-
pum ex hac vita diuulsus ad supernum tri-
bunal reus ad sententiam accipiendam voca-
tus (quam meruit ob sacrilegium) ad pœ-
nam æternam sit condemnatus.

19.

20.
Pf.

Denique quomodo Rudolphus princeps
Northmannorum ea die qua erat monasteri-
um religiosorum vt illud spoliaret, inuasus

21.

rus

rus repentina morte subductus sit, & perpetuo incendio damnatus.

22.
Rom. 1.

An. Chr. 1055. refert ex Petro Damiani quomodo Comes quidam possessor rerum Ecclesie damnatus sit ad inferos cum omni posteritate. Eadem enim poena teneri scribit Apostolus facientes & facientibus consentientes, dum quod sciant hæredes ab Ecclesia esse sublata à maioribus bona, mala fide possideant.

23.

Anno Christi 1059. Narrat quam acerbe Deus monasterij Herueldensis inuasorem piscopum Halberstadensem, quantumlibet poenitentem, puniuerit, disruptis enim, mirabili genere morbi, visceribus, expirans, dicens se ad tribunal Dei abripi & pro uasis rebus alienis rationem exigi. Cito quoque Archipresbyter quo incentore in hæreticam inarserat eodem anno subitaneam mortem sine confessione, sine sacra communionem interijt, à Diabolo suffocatus. Quid ergo erit de principibus, ait hic Baronius, bonorum

Matth. 12.
Matth. 18.
Vt mundo
à scādalis.

omnia omnium monasteriorum & Ecclesiarum sibi autoritate hæresis vendicantur? An non requireret ista Deus qui de rebus ipsis etiam leuibus in die iudicij non leuem quæstionem habendam esse prædixit.

24.
Lambertus
Schafnaburgensis.

Anno Christi 1075. Henricus Spirensis Episcopus cum iam thesauros Ecclesie Spirensis pene omnes puerili leuitate dilapidasset, & prædia militibus suis in beneficium

rogasset, tempore Henrici III. Imperat. inopinata morte subtractus est cum enim ad perpetualem Synaxim cum fratribus in choro staret, sensit repente paruulam sibi instar puncti pustulam in collo excrecere, qua paulatim in immensum intumescere ante mediam noctem defunctus est.

Baronius Anno Christi 1087. refert diaram vindictam ob Ecclesias in saltum conuersas à VVilhelmo (seu Guilhelmo) Angliæ Rege. Etsi enim pœnitenti Regi Deus (vt piè credendum est) culpam peccatorum dimiserit, pœnam tamen huius peccati profecutus est in filios atque nepotem. Nam viuente patre Richardus filius dum ceruos ibi venaretur ex tabido aere morbum incurrit quo & defunctus est. Post obitum Regis in eadem sylua VVilhelmus filius, & nepos se uero Dei iudicio, ille sagitta pectus, iste collum traiectus, vel, vt quidã dicunt, arboris ramusculo, equo pertranseunte, fauces appensus.

ANNO Christi 1130. Cum Anacletus contra virum sanctissimum Innocentium in Romanum Pontificatum intruderetur, & Romæ immania sacrilegia à schismaticis perpetrarentur, calices (ait Bernardus Abbas Bonæuallis) frangere & crucifixos aureos membratim diuidere ipsi profani Christiani vel timerent vel erubescerent, Iudæos aiunt esse quæsitos qui sacra vasa & imagines DEO dicatas audacter commi-

nue-

Dum sedis Apostolicæ iudiciū subterfugit in terribile iudiciū Dei incurrit.

25.

26.

nuerent. In ultionem admissi sceleris hoc ipso anno summa annonæ penuria laboralle Romanos acta Innocentij testantur. Iulie hanc passi sunt ultionem qui Christum imaginibus dederunt in manus Iudæorum dilacerandum ac conscindendum. Pseudopapa Anacletus anno Chr. 1138. Deo vindice, ex hac vita diuulsus ad supernum horrificum tribunal iudicandus atq; condemnandus adductus est, accepturus cruciatum æternum.

27.

Hæc meritis
to patiebatur
monachi quia
peccarant
in Innocentium
legimus Rom.
Ecclesie
Pöficem
quem in
gratiã Rogerij
abiecerant receperantque
Anacletum
Pseudopöfificem.

Pet. Diac.
Chron.
Cass. lib. 4.
ca 103.

Anno Chr. 1136. Cum Rogerius Rex Sicilia ad occupandum iuribus suo subiiciendum monasterium Caslinense adijceret animum, licet Deus offensus esset à monachorum ductibus, potentia quæ de terra est rem agentibus, tamen attendens preces humilium ac innocentium monachorum, & prouocatus superbia mori Sennacherib, in eius ultionem exurgens percussit eum morte & perpetuis inferni cruciatibus condemnauit. antequam autem hoc haberet, Cum cancellarius Rogerij Notario suo preberet ut per omne Rogerij regnum scriberentur ut ad capiendum monasterium cuncti conuenerent, & Notarius hoc implere satageret, bita morte defungitur Notarius. Cancellarius vero post paucos dies moriens clamabat benedicite & Maure cur me occiditis? ista crebro reperens vita excessit & ad inferos descendit. Tertio postea die Abbas schismaticus mortuus, ad tribunal Dei vocatus est. Quam sententiam tulerit collige ex hoc dicto Ss. Patru

VIOLAT. TEMPL.

9.9

qui in terris nō nouit Ecclesiam Catholicam matrem, nec in cælis cognoscere potest Patrem, & qui cum Catholicis hic non communicauit, nec ibi cum Deo & sanctis eius communicandi vllatenus facultatem habebit.

Cum Arnulphus imper. omnia sacrilegijs & nefandis facinoribus impleret (vt Luitphrandus testatur) obiit morbo pediculari miserabiliter absumptus anno 899.

28.
lib.1.c.9.

Quia Alphonsus 7. Castellæ Rex templæ donis suis & ornamentis spoliabat atq; adeo ipsis Ecclesijs pro stabulis vtebatur, dum Frangum oppugnat ab hostibus de improviso occiditur. Incertū quo fuerit corpus eius asportatum, nunquam postea visum, creditur à dæmone ad inferos abreptum.

29.
Rodericus
Toletanus
li 7 c.3. & c
Sancius
par. 3. c. 30.
Tarapha 20

Petrus 4. Aragoniæ Rex Aragonensis Ecclesiæ bona inuasit, ob id à procuratoribus, cum nollet diu monitus respiscere, ad tribunal Christi die dicta vocatus ad causam dicendam, & die dicta (cum rideret ad huiusmodi minas, ac bene alioquin valeret) vita migravit.

30.
Valaus
ca. 20.

Michael ab Isselt li. 3. bello Coloniensis refert anno 1584. 16. Octob. eos qui celeberrimum & antiquissimum monasterium Tuitonse & præter hoc alia quam plurima templa igne depopulati erant in sacello quodam igne esse absumptos.

31.

LI OB